

TO ÅR MED GROOMING I STRAFFELOVEN

– Red Barnets analyse af de første to år med en selvstændig kriminalisering af grooming

Oktober 2025

Red Barnet

Bekæmpelse af seksuelle krænkelser og overgreb mod børn er en hjørnesten i Red Barnets arbejde. En vigtig del af arbejdet består i at følge lovgivningen og retstilstanden på området tæt. Red Barnet har de seneste år udarbejdet en række analyser og i den forbindelse påpeget, når lovgivningen efter vores opfattelse ikke har fulgt med udviklingen, og børn derfor ikke har været sikret den beskyttelse, de har ret til.

Kampen for en selvstændig kriminalisering af grooming har stået centralt. Når en voksen manipulerer og vinder et barns tillid med det formål at begå et seksuelt overgreb på barnet, er det i sig selv et overgreb mod barnet – også selv om groomingen ikke har ført til et fysisk overgreb. Det så Red Barnet et stort behov for at få tydeliggjort i lovgivningen.

Og kampen lykkedes. Den 1. juli 2023 blev grooming selvstændigt kriminaliseret i straffelovens § 231. Lovændringen blev til på baggrund af blandt andet et straffelovsudspil fra Red Barnet og anbefalinger fra en arbejdsgruppe nedsat af Justitsministeriet, som Red Barnet også deltog i.

At grooming nu har sin egen paragraf i straffeloven er et kæmpe fremskridt for børn. Det slår nemlig fast, at det er ulovligt at manipulere børn til at indgå i seksuelle relationer, og at børn aldrig bærer et medansvar for overgrebet.

Tidligere har vi set domme, hvor forholdet mellem et barn, der er offer, og en voksen krænker fejlagtigt er blevet beskrevet som 'kærestelignende' eller på anden måde frivilligt. Med den nye lovgivning står det klart for alle – herunder også politi, anklagemyndighed og domstole – at det er ulovligt at udsætte børn for grooming. Børnene får samfundets anerkendelse af, at det, de har været udsat for, ikke er i orden. Og det bidrager til at fratage børnene deres egen skyld og skam.

Det er nu mere end to år siden, den nye bestemmelse om grooming trådte i kraft. Det er tid til at gøre foreløbig status. Er den nye paragraf blevet brugt efter hensigten? Har den styrket børns retlige beskyttelse mod grooming? Er der behov for justeringer af bestemmelsen?

Det er blandt andet de spørgsmål, som denne analyse vil belyse.

HVAD ER GROOMING?

Grooming er en proces, hvor en voksen opbygger en relation til et barn eller en ung med det formål i sidste ende at udnytte barnet eller den unge seksuelt.

Grooming kan foregå i hjemmet, sportsklubben og skolen eller online på gamingplatformen og sociale medier. Groomingprocessen kan vare i alt fra få minutter til flere år.

Ved grooming i den fysiske verden er groomeren ofte en, som barnet og dets familie har en relation til i forvejen, mens der ved grooming online oftest er tale om en krænker, som barnet ikke kender i forvejen. Det sker også, at grooming både foregår via personligt kendskab i den fysiske verden og via kontakt på beskedtjenester online.

Groomingen indeholder typisk en række faser, hvor gerningspersonen gradvist vinder barnets tillid og flytter grænserne for acceptabel adfærd. Den typiske modus for groomeren er at give barnet eller den unge intens opmærksomhed og komplimenter og samtidig spille på barnets ønske om venskab og omsorg eller den unges nysgerrighed over for kæresteri og seksualitet.

Groomeren søger at etablere en fortrolig og eksklusiv relation til barnet eller den unge, som ofte indeholder elementer af *“os to mod resten af verden”*, *“de andre kan slet ikke forstå det, vi to har sammen”* eller *“det her er bare vores lille hemmelighed”*. En del af groomingen kan være at vende barnet eller den unge mod sine forældre eller sine venner for derved at styrke relationen til groomeren og forebygge afsløring af et senere overgreb.

På et tidspunkt introduceres der et seksuelt element i kontakten, som barnet eller den unge kan føle sig forpligtet eller truet til at imødekomme. Det kan ske subtilt og drypvist eller meget direkte, som det ofte ses i onlinegrooming, hvor barnet for eksempel kan blive afkrævet at sende nøgenbilleder.

Grooming er således en form for manipulation eller forførelse, hvor den voksne på groveste vis udnytter sin intellektuelle og psykologiske magt over et barn. Barnet eller den unge har svært ved at gennemskue, hvad der foregår, mens det sker, og groomeren udnytter bevidst offerets mindre grad af livserfaring og erfaring med at se bag om andres handlinger og motiver. Ofre for grooming forstår ofte først, hvad de har været udsat for, når de er blevet ældre og tydeligere kan se den aldersmæssige, intellektuelle og magtmæssige skævhed, der var i relationen.

Sager om grooming i Red Barnets SletDet Rådgivning

SletDet Rådgivningen er Danmarks eneste professionelle rådgivning, der giver specialiseret hjælp til børn og unge, som er udsat for digitale krænkelser og overgreb. Siden 2016 har SletDet Rådgivningen hjulpet tusindvis af børn, unge, forældre og fagpersoner med at forebygge og håndtere digitale krænkelser og overgreb.

Foruden psykologisk hjælp og rådgivning kan Red Barnet som officiel trusted flagger¹ også hjælpe børn og unge med at anmelde skadeligt indhold direkte til platformene, eksempelvis i sager om grooming, hvor børn er blevet manipuleret til at dele seksuelt materiale, som de ønsker hjælp til at få fjernet igen.

I perioden fra den 1. januar 2023 til og med den 20. maj 2025 hjalp SletDet Rådgivningen børn, unge, forældre og fagfolk i 155 sager, hvor der har været mistanke om grooming. Red Barnet udgav i august 2025 en analyse af disse sager.²

Red Barnet har på baggrund af erfaringer fra SletDet Rådgivningen udledt fem konkrete indsigter i, hvordan grooming kan opstå og udvikle sig online, hvordan den kan ramme henholdsvis piger og drenge, og hvordan den kan skabe konflikt mellem barn og forældre.

Fem indsigter i groomingprocessen og dens konsekvenser:

1. Krænker udnytter digitale teknologier
2. Platformen Snapchat optræder ofte i grooming-sagerne
3. Groomingen foregår ofte på tværs af platforme
4. Piger og drenge bliver ramt forskelligt
5. Grooming skaber konflikt mellem barn og forældre

¹<https://redbarnet.dk/nyheder/red-barnet-far-ny-rolle-som-som-vagthund-for-at-beskytte-born-bedre-online>

²SletDet Rådgivningen, Når grooming opstår og udvikler sig, Red Barnet 2025, https://sletdet.redbarnet.dk/wp-content/uploads/2025/08/SletDet-Raadgivningen-Naar-grooming-opstaar-og-udvikler-sig-online.pdf?utm_source=page&utm_medium=web&utm_campaign=overview

Selvstændig kriminalisering af grooming

I 2022 nedsatte Justitsministeriet en arbejdsgruppe om digitale krænkelse, hvor blandt andre Red Barnet bidrog aktivt til at skabe en forståelse for, hvordan en groomingbestemmelse i straffeloven bedst kunne udformes.

Om selve groomingprocessen understregede arbejdsgruppen blandt andet, at:

"Ved en groomingproces vil der således ikke alene ske en krænkelse i form af et fysisk eller digitalt seksuelt overgreb. Krænkelsen består også i, at barnet narres til at tro, at det selv var indforstået med overgrebet, og i at der er sket en grov udnyttelse af den tillid, som barnet har vist gerningspersonen."³

Arbejdsgruppen bemærkede også, at:

"Allerede når gerningspersonen systematisk kontakter barnet med forsæt til på sigt at kunne udsætte barnet for et overgreb, sker der en krænkelse af barnets integritet."⁴

Grooming udnytter altså barnets tillid og forståelse af relationer, og det er afgørende at anerkende dette som en selvstændig krænkelse.

Arbejdsgruppen anerkendte de alvorlige og langvarige fysiske og psykiske konsekvenser, som grooming kan have, og slog fast, at grooming er en manipulationsproces, hvor en voksen systematisk opbygger en relation til et barn med henblik på seksuelle overgreb. På baggrund af konklusionerne fra Justitsministeriets arbejdsgruppe vedtog Folketinget straffelovens § 231:

"For grooming straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år den, som systematisk eller ved manipulation og under udnyttelse af en på alder og erfaring beroende overlegenhed opbygger en relation til en person under 18 år med forsæt til at udsætte den pågældende for en seksualforbrydelse."

Der er således en række kriterier, som skal være opfyldt, for at en voksen kan dømmes for grooming. Groomeradfærden skal være enten systematisk eller ske ved manipulation. En systematisk adfærd kunne for eksempel være, hvis gerningspersonen kontakter flere børn og unge efter samme fremgangsmåde, for eksempel gennem internettet, på bestemte sociale medier eller lignende. Manipulationen kan for eksempel ske ved, at den voksne lyver om sin alder og udgiver sig for at være et barn eller i det hele taget taler usandt med det formål at skabe en relation til barnet, hvor det på sigt vil være muligt at udsætte det for en seksualforbrydelse.

³Justitsministeriet, Rapport fra arbejdsgruppen om digitale krænkelse 2022, s. 57

⁴Ibid.

Manipulation af barnet kan også ske, hvis den voksne for eksempel gennem sit arbejde eller sin rolle som frivillig opbygger en tæt relation til barnet eller barnets familie med det formål at udsætte barnet for en seksualforbrydelse.

I forhold til kriteriet om udnyttelse af en på alder og erfaring beroende overlegenhed så er det en klar betingelse, at den voksne skal være ældre end barnet. Unge, der er fyldt 15 år, er seksuelt myndige og vil dermed også kunne indgå i frivillige seksuelle relationer med en person, der er ældre end dem selv. Der vil derfor i sager, hvor den forurettede er fyldt 15 år, skulle lægges vægt på, hvad forurettedes hensigt med kontakten er. Det forhold, at den forurettede har spillet en aktiv rolle i, at relationen har udviklet sig, vil dog ikke udelukke, at bestemmelsen efter omstændighederne vil kunne finde anvendelse, for eksempel hvis gerningspersonen har udvist groft manipulerende adfærd, som har været bestemmende for, at den unge er indgået i relationen.

Det er en betingelse for at kunne konkludere, at der er tale om grooming, at der opbygges en relation mellem barnet og den voksne. En sådan relationsopbygning vil som oftest foregå i faser, hvor den voksne vinder barnets tillid, og hvor der først på et senere tidspunkt introduceres et seksuelt element. Som udgangspunkt skal der, for at betingelsen er opfyldt, være tale om flere tilfælde af kontakt mellem den voksne og barnet, men § 231 kan også finde anvendelse ved enkeltstående tilfælde af ikke-seksuel kontakt, for eksempel hvis det står klart, at den voksne før har anvendt samme modus med at sende manipulerende beskeder til mindreårige med henblik på at udsætte barnet for en seksualforbrydelse.

Sådan har vi gjort

Denne analyse er baseret på Red Barnets faglige ekspertviden om grooming som fænomen og på aktindsigter indhentet hos politiet, Rigsadvokaten og domstolene.

Red Barnet har – med henblik på at få indsigt i den nye lovgivnings effekt i praksis – gennemgået domme vedrørende groomingbestemmelsen, straffelovens § 231, fra bestemmelsens to første år. Gennemgangen tager udgangspunkt i 12 domme⁵ og giver os viden om de tendenser, der kendetegner mange groomingsager – tendenser, som vi også har indgående viden om fra SletDet Rådgivningen.

Red Barnet har af Rigsadvokaten fået oplyst, at der er registreret i alt 17 afsagte domme vedrørende straffelovens § 231 i løbet af de første to år med groomingbestemmelsen (perioden 1. juli 2023 til 30. juni 2025). På denne baggrund har Red Barnet søgt om aktindsigt i de 17 domme. Det har imidlertid vist sig, at 5 af dommene faktisk vedrører andre bestemmelser i straffeloven (§ 232 om blufærdighedskrænkelse, § 235 om seksuelt krænkende materiale med børn og § 260 om ulovlig tvang). Dette skyldes sandsynligvis, at sagerne i første omgang er vurderet til at være omfattet af groomingbestemmelsen, hvorefter anklagemyndigheden senere har vurderet, at en anden bestemmelse i straffeloven er mere rammende.

Desuden har Red Barnet hos Rigsadvokaten og politiet indhentet statistik over antal anmeldelser, sigtelser og tiltaler i de første to år med groomingbestemmelsen, samt en oversigt over geografisk spredning på anmeldelserne og forurettedes alder.

Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Afgørelser er opgjort efter seneste afgørelse, og afgørelsen kan være anket i mellemtiden. Derfor er afgørelserne ikke nødvendigvis endelige.

Ved en kvantitativ og kvalitativ gennemgang af materialet er det målet at afdække, hvordan groomingbestemmelsen har virket i de to første år, og hvad der er behov for fremadrettet.

⁵Jf. bilag med oversigt over gennemgåede domme.

Analyse af anmeldelser, sigtelser og tiltaler om grooming

I det følgende gennemgås først statistik for anmeldelser – både antal, geografisk placering og alder på forurettede. Dernæst gennemgås data vedr. sigtelser og tiltaler.

Anmeldelser om grooming

Det fremgår af oversigter indhentet hos politiet, at der i perioden 1. juli 2023 til 30. juni 2025 blev registreret i alt 364 anmeldelser om grooming.

Der var i første halvår af 2025 dobbelt så mange anmeldelser som i det først halve år efter, at bestemmelsen var trådt i kraft. Dette indikerer, at kendskabet til groomingbestemmelsen og grooming som fænomen er steget i befolkningen. Det kan også indikere, at der i politikredsene hen ad vejen er kommet større opmærksomhed på bestemmelsen, hvilket medfører, at flere anmeldelser registres som groomingsager fremfor for eksempel blufærdighedskrænkelser. Det er Red Barnets klare overbevisning, at antallet af anmeldelser langt fra dækker over det reelle antal tilfælde af grooming, der finder sted online og offline.

Tabel: Antal anmeldelser, sigtelser, tiltaler og domme vedrørende grooming i perioden 1. juli 2023 til 30. juni 2025

Antal sagkomplekser	2023 (andet halvår)	2024	2025 (første halvår)	I alt
Anmeldelser	54	205	105	364
Sigtelser	12	63	39	108
Tiltaler		22	10	32
Domme		6	6	12

Kilde: POLSAS.

Anmeldelserne fordeler sig geografisk over alle landets politikredse.

Tabellen på næste side viser opgørelserne over anmeldelser pr. 10.000 børn. Som det fremgår, er der stor forskel i politikredsene på, hvor stor en andel af børnene der bliver anmeldt som forurettet i en groomingsag. For eksempel er der i Sydsjælland og Lolland-Falsters Politikreds pr. 10.000 børn blev anmeldt cirka 8 børn som forurettet, mens der i Nordsjællands Politikreds pr. 10.000 børn blev anmeldt cirka 1 barn som forurettet i de to første år med groomingbestemmelsen.

Tabel: Anmeldelser vedrørende grooming i perioden 1. juli 2023 til 30. juni 2025, fordelt på politikredse

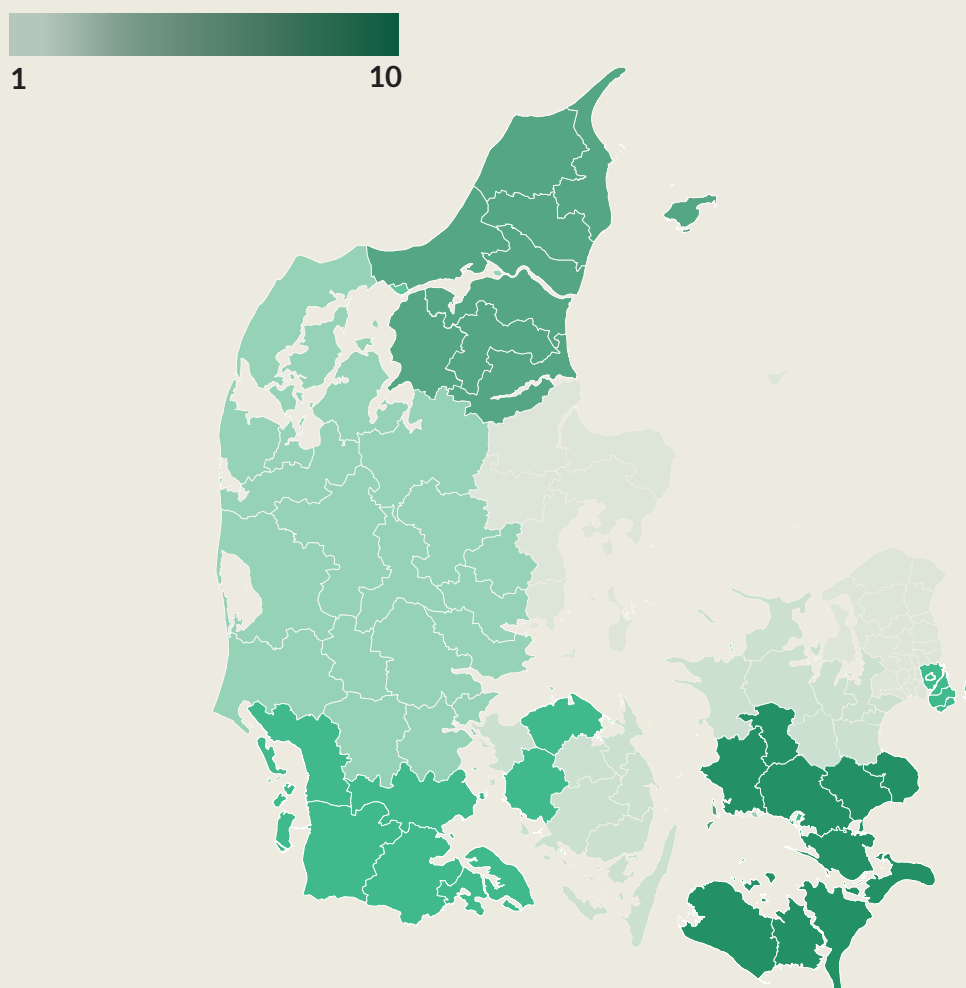
Politikreds	Antal anmeldelser	Antal børn i politikredsen (0-17 år)	Anmeldelser pr. 10.000 børn
Nordjylland	55	97.601	5,6
Østjylland	15	116.250	1,3
Midt- og Vestjylland	28	118.459	2,4
Sydøstjylland	26	106.946	2,4
Syd- og Sønderjylland	36	82.274	4,4
Fyn	19	93.073	2,0
Sydsjælland og Lolland-Falster	55	65.582	8,4
Midt- og Vestsjælland	23	93.202	2,5
Nordsjælland	14	125.124	1,1
Københavns Vestegn	13	94.882	1,4
København	67	141.284	4,7

Kilde: POLSAS/QlikView: Personer og Kriminalitet trukket den 19. september 2025. Der tages forbehold for, at nogle anmeldelser kan være talt med flere gange. Antal børn i politikredsene er trukket fra Danmarks Statistik og er gennemsnitstal for perioden 01. juli 2024 til 30. juni 2025. Data omfatter ikke anmeldelser på Bornholm, som det ikke har været muligt at få aktindsigt i, begrundet i mulige problemer med at sikre anonymitet hos forurettede.

Nedenstående kort viser, hvor mange anmeldelser om grooming der har været i de forskellige politikredse pr. 10.000 børn, der bor i politikredsen. En mørkere farve angiver relativt mange anmeldelser om grooming i politikredsen, mens en lys farve angiver relativt få anmeldelser. Det har ikke været muligt at få data fra Bornholm, hvorfor Bornholm er grå på kortet.

Antal anmeldelser vedrørende grooming

pr. 10.000 børn i politikredsen

Kilde: POLSAS/QlikView: Personer og Kriminalitet trukket den 19.09.2025. Der tages forbehold for, at nogle anmeldelser kan være talt med flere gange. Antal børn i politikredsene er trukket fra Danmarks Statistik og er gennemsnitstal for perioden 01/07/2024- 30/06/2025.

Den store forskel i antallet af anmeldelser sammenholdt med børnetallet i de forskellige politikredse giver anledning til at overveje, om alle politikredse har den rette viden og forståelse for grooming til at identificere anmeldelser om grooming som værende groomingsager og ikke alene fx sager om blufærdighedskrænkelser.

Børnenes alder i de indgivne anmeldelser

Det fremgår af den indhentede data fra politiet vedrørende anmeldelser og forurettedes alder, at en enkelt anmeldelse vedrører et barn på fire år, ligesom en enkelt anmeldelse vedrører et barn på fem år. 15 anmeldelser omhandler et barn på otte år, og 17 anmeldelser omhandler et barn på ni år, mens 29 anmeldelser vedrører et barn på 10 år. En overvejende stor del (197) af de forurettede i de anmeldte sager er mellem 12-14 år.⁶

Dette hænger formentlig sammen med, at mange anmeldelser vedrører børn, som anvender sociale medier – langt størstedelen af de gennemgåede domme vedrører grooming online. 50 anmeldelser vedrører forurettede i aldersgruppen 15-17 år. Tallet viser, at groomingbestemmelsen også har relevans for denne aldersgruppe, selvom vi stadig mangler at se retspraksis, som forholder sig til grooming af børn over den seksuelle lavalder.

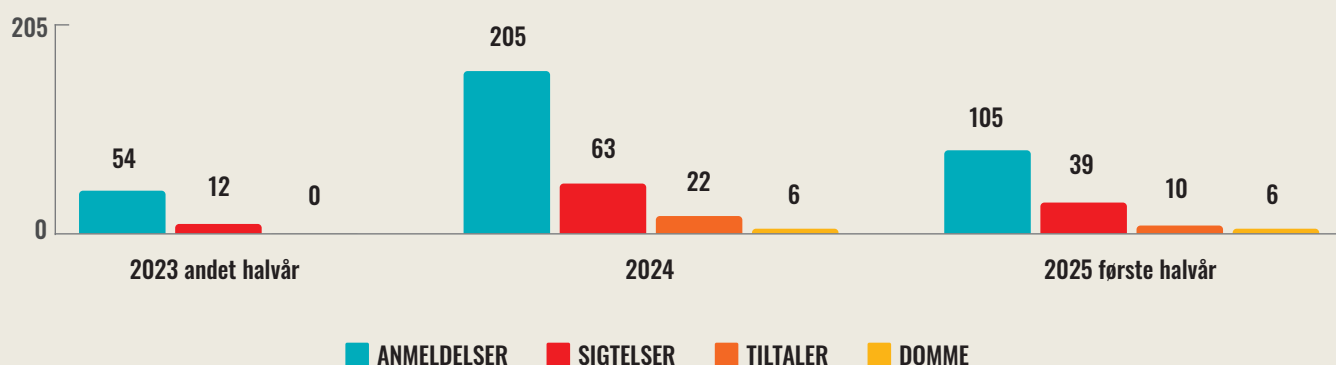
Sigtelser for grooming

Af den indhentede data for sigtelser for overtrædelse af straffelovens § 231 fremgår det, at antallet af sigtelser opgjort i sagskomplekser steg fra 12 i anden halvdel af 2023 til 63 i hele 2024 og var på 39 i første halvdel af 2025. For både 2024 og første halvdel af 2025 gør det sig gældende, at der var sigtelser for cirka dobbelt så mange forhold som antallet af gerningspersoner. Dette indikerer, at gerningspersonerne ofte begår mere end en enkelt lovovertrædelse.

Tiltaler for grooming

I 2024 blev der rejst tiltale i 22 sagskomplekser, mens der i første halvdel af 2025 blev rejst tiltale i 10 sagskomplekser. Næsten alle sager vedrørende grooming, der fører til dom, omhandler grooming online. Her er det ofte ganske meget enklere at foretage bevissikring, som kan underbygge parternes forklaringer, end det er at dokumentere hændelsesforløb i den fysiske verden, som der ikke er konkret dokumentation for. Dette kan muligvis være årsagen til, at en række sigtelser ikke fører til, at der rejses tiltale.

Antal sager vedrørende grooming

Kilde: POLSAS.

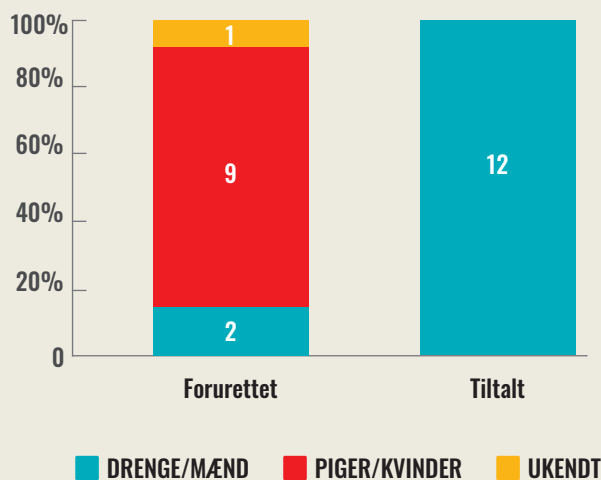
⁶Data omfatter ikke anmeldelser på Bornholm, som det ikke har været muligt at få aktindsigt i, begrundet i mulige problemer med at sikre anonymitet hos forurettede.

Analyse af domme om grooming

Gennemgangen af de 12 domme afsagt i løbet af de to første år med groomingbestemmelsen illustrerer bestemmelsens relevans for børn og unge.

To af de gennemgåede domme vedrører drenge som forurettede, mens de resterende vedrører piger.⁷

Kønsfordeling i sager vedrørende grooming, hvor der er faldet dom

Kilde: Egen opgørelse på baggrund af aktindsigt i domme fra retterne

Når der dømmes for flere forhold

Alle domme på nær en enkelt vedrører flere forhold end grooming. Dette kan indikere, at de gerningspersoner, som har en groomeradfærd, også er tilbøjelige til at besidde for eksempel overgrebsmateriale eller på anden måde have en grænseoverskridende og krænkende adfærd over for børn. Det kan dog også indikere, at der ikke er opmærksomhed nok på at identificere groomeradfærd, hvor den voksne ikke også er i besiddelse af overgrebsmateriale eller lignende.

Grooming i den digitale verden

9 ud af de 12 gennemgåede domme har i vid udstrækning samme karakter, som vi i Red Barnet er bekendt med fra vores SletDet Rådgivning, idet sagerne vedrører grooming online. Snapchat bliver brugt aktivt til grooming i over halvdelen af de gennemgåede domme, ligesom også andre platforme som Discord, Moviestar, Fortnite og TikTok er i spil. Dette illustrerer det dybt problematiske i, at sociale medier og onlineplatforme er en let og direkte vej for voksne til at komme i kontakt med børn og groome dem med henblik på at begå en seksualforbrydelse. Problemerne illustreres blandt andet af tiltaltes forklaring i en af sag om grooming på Snapchat:

"Han (tiltalte) har nok været på Snapchat omkring et par år. På Snapchat sker der mange grænseoverskridende ting, og det er ikke første gang, at han har været tiltrukket af mindreårige piger på forurettedes alder, men det har ikke haft et niveau som i det foreliggende tilfælde, før han kom på Snapchat."

⁷I en enkelt dom fremgår forurettedes køn ikke.

I dommene vedrørende onlinegrooming er det tydeligt, at den klassiske groomingproces er langt mere komprimeret. Her bliver børnene ofte kontaktet direkte via de sociale medier, og korrespondancen udvikler sig meget hurtigt til noget seksuelt. Eksempelvis beskrives det i en dom, hvordan tiltalte fik kontakt til en 10-årig pige via et onlinespil. Han udgav sig for at være 12 år og tilskyndede pigen til at optage sig selv udføre squats med bagdelen vendt mod kameraet og fremsende en video med fotos af hendes nøgne kønsdele. Groomingforløbet fandt sted i løbet af en enkelt dag.

I en anden sag kommunikerede den tiltalte over to dage med en niårig dreng i spillet Fortnite og blev dømt for blandt andet grooming, idet han fra sin egen profil fik den niårige til at stimulere sin penis og sende seksuelle billeder til tiltalte, før forløbet blev afbrudt af drengens far, som forhindrede yderligere kommunikation.

En af sagerne viser meget tydeligt, hvordan grooming kan få store konsekvenser for barnet. Forurettedes far forklarede, hvordan han og hans kone oplevede, at deres 13-årige datter ændrede adfærd. På datterens telefon fandt de en række Snapchat-beskeder af seksuel karakter. Deres datter var meget ked af det og flov, både fordi hun var blevet "opdaget", men også, fordi hun vidste, at det ikke var normalt, at en person, man ikke kender, opfordrer en pige på 13 år til at sende seksuelle billeder af sig selv. Datteren stoppede efterfølgende med at lukke drenge ind i sit privatliv. Hun fik blandt andet tillidsproblemer, idet hun førhen var en del af en stor vennegruppe med flere drenge, som hun trak sig helt fra.

Grooming i den fysiske verden

Den ene af de to sager om grooming i den fysiske verden vedrører en 14-årig pige, som blev groomet af sin venindes far. Den dømte havde over en periode på næsten seks måneder sendt flirtende og seksuelle beskeder til den 14-årige, hvor han blandt andet omtalte sig selv som "daddy". Han blev også dømt for blufærdighedskrænkelser ved dels at beføle den 14-årige på bagdelen, på maven og ved bukselinningen og ved at vise hende sexlegetøj på sin telefon og spørge ind til, om hun havde anvendt den slags, og om han skulle købe noget til hende.

Den anden sag om grooming i den fysiske verden omhandler en ansat på en skole, som blev dømt for grooming af en af skolens elever på 14 år. I denne dom ses et klassisk groomingforløb, hvor den voksne understregede over for eleven, at hun ikke måtte fortælle nogen om deres relation, og at han stolede på hende, følte sig heldig og ikke skrev med andre. Herefter udveksledes en række beskeder mellem de to – beskeder, som fik en tiltagende seksuel karakter, hvorefter den voksne fik barnet til at sende nøgenbilleder af sig selv og sendte et billede af sit lem. Sagen illustrerer alle de klassiske groomingmekanismer, hvor barnet isoleres, og der skabes en "unik og særlig" relation mellem barnet og den voksne, hvorefter den voksne introducerer et seksuelt element.

Varigheden af groomingforløb

Varigheden af groomingforløbene, som oplyst i de gennemgåede domme om onlinegrooming, er mellem få minutter og tre måneder.⁸ To domme⁹ omhandler grooming i den fysiske verden. I den ene strakte sagsforløbet sig over næsten seks måneder, mens det i den anden strakte sig over 3,5 måneder. Der kan naturligvis være længere hændelsesforløb, som ligger forud for det, der er oplyst i dommene, men det er værd at bemærke, at groomingforløbene online ofte går meget hurtigere, end hvad der er tilfældet i den fysiske verden.

Frifindelser

I de tre sager, hvor der er sket frifindelse, er årsagen til frifindelse af processuel karakter. I to sager var forseelsen således begået, før bestemmelsen trådte i kraft, mens det i den tredje sag ikke var muligt at konkludere, at det var tiltalte, som havde begået forbrydelsen. Dette indikerer, at der ikke på nuværende tidspunkt kan påvises problemer ift. domstolenes forståelse af bestemmelsens indhold.

⁸Jf. bilag med oversigt over gennemgåede domme.

⁹En enkelt af de gennemgåede domme er en tilståelsessag, hvorfor det ikke fremgår nærmere, om der var tale om fysisk eller online grooming.

Har groomingbestemmelsen virket efter hensigten?

På baggrund af Red Barnets gennemgang af anmeldelser, sigtelser, tiltaler og domme i de første to år med groomingbestemmelsen er det vores klare vurdering, at loven bliver anvendt efter den oprindelige hensigt. Børn, der udsættes for grooming, har fået styrket deres retlige beskyttelse markant.

For det første kan børn anmelde forhold, som for eksempel det at blive kontaktet af en voksen online, som under falsk identitet forsøger at opbygge en relation til barnet og spore samtalen ind på noget seksuelt. Langt flere af denne type sager kan i dag – i modsætning til tidligere – rejses, og der kan slås ned på den kriminelle adfærd tidligere, end det før har været tilfældet. Det er af stor betydning, at fuldbyrdelsesmomentet som følge af groomingbestemmelsen er fremrykket, således at der på et tidligt tidspunkt i processen kan slås ned på groomingadfærd uden at skulle løfte bevisbyrden for forsøg på et seksuelt overgreb.

For det andet er lovændringerne et vigtigt skridt mod at opdatere loven til børns digitale virkelighed. Af de gennemgåede domme fremgår det, at groomingbestemmelsen bliver brugt i netop sager, hvor der også er meget korte forløb på sociale medier som Snapchat.

For det tredje har loven givet børn, der bliver manipuleret af voksne med henblik på at begå en seksualforbrydelse, en anerkendelse af, at groomingadfærden i sig selv er en krænkelse, ligesom bestemmelsen har tydeliggjort for borgerne, at grooming er en uacceptabel adfærd.

Udviklingspotentialer

Det ganske lave antal anmeldelser, sigtelser, tiltaler og domme afsagt i de to første år med bestemmelsen sammenholdt med det faktum, at grooming desværre er et udbredt fænomen – i stigende grad i den digitale verden – viser, at bestemmelsen stadig har stort potentiale for at benyttes i videre udstrækning.

Bestemmelsens ordlyd, lovbemærkningerne og det forudgående arbejde fra Arbejdsgruppen om Digitale Krænkelser danner et godt grundlag for at retsforfølge voksne, der groomer børn. De 12 gennemgåede domme indikerer, at retssystemet har en god forståelse for groomingmekanismer. Strafniveauet i sagerne varierer, hvilket er forståeligt, idet fastsættelsen af straffen, som Arbejdsgruppen om Digitale Krænkelser i sin tid udtalte, *”vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen”*.

Et opmærksomhedspunkt er registreringen af anmeldelser, hvor det bør undersøges og sikres, at anmeldelser ikke ender som sager om alene for eksempel blufærdighedskrænkelser (§ 232) eller besiddelse af seksuelt materiale med børn (§ 235), hvis sagerne samtidig kunne rejses efter groomingbestemmelsen (§ 231). Red Barnet har for eksempel fået aktindsigt i en dom, hvor tiltalte blev dømt efter straffelovens § 235, men hvor der ikke var rejst tiltale efter § 231 om grooming. Dette på trods af, at sagen drejede sig om en voksen mand, som fik kontakt til en 13-årig pige gennem OME-TV, hvor de havde en samtale af ca. én times varighed. Pigen fortalte, at hun var 13 år gammel, og efterfølgende fortsatte korrespondancen på Instagram, hvor tiltalte bad pigen om at sende nøgenbilleder og videoer. Pigen sendte herefter nøgenbilleder af sin numse, bryster og kønsdele og en video, hvor hun onanerede. Henset til faktum i sagen, og at retten fandt pigens forklaring om sagsforløbet sikker og troværdig, kan det undre, at der ikke blev rejst tiltale for grooming.

Som det fremgår af analysen, omhandler langt de fleste domme for grooming hændelsesforløb, der er foregået online, og hvor offer og gerningsperson typisk ikke har haft forudgående kendskab til hinanden. Det tyder på, at groomingbestemmelsen er velegnet til at dokumentere og retsforfølge onlinegrooming, hvor der kan sikres beviser fra chat og billedudveksling.

Det er samtidig vigtigt at være opmærksom på, at mange alvorlige seksuelle overgreb på børn foregår i de nære relationer i den fysiske verden. Forud for et overgreb går ofte en periode med grooming af både barnet og omgivelserne, for det er en forudsætning for, at overgreb overhovedet kan finde sted.

Forebyggelsespotentiale

Der er et stort forebyggelsespotentiale i at få stoppet processen, mens der stadig 'kun' er tale om grooming, og et overgreb endnu ikke har fundet sted. Kun en af de gennemgåede domme vedrører grooming alene, altså uden at der er rejst tiltale for andre af straffelovens bestemmelser. Hvis vi skal blive bedre til at identificere grooming – også når den står alene – må vi sikre, at alle led, lige fra anmelder til politi, anklagemyndighed til domstole, har en forståelse for, hvilke dynamikker der kendetegner en groomingproces.

En tidlig intervention ift. grooming forudsætter dog, at befolkningen bliver mere opmærksom på mekanismerne i grooming og bliver bedre til at genkende, opspore og reagere på dem. Det gælder både fagpersoner, voksne og børn og unge selv. Vi ved desværre, at krænkere ofte slipper afsted med at groome og begå overgreb på adskillige børn over mange år, før der bliver handlet på det. Rigtig mange sager kunne formentlig være blevet stoppet, hvis der i omgivelserne havde været en større opmærksomhed på advarselssignalerne og mekanismerne i grooming.

Red Barnets anbefalinger

Selvom det er meget positivt, at grooming er blevet selvstændigt kriminaliseret, og at der er faldet relevante domme på området, kan lovgivningen ikke stå alene. Den skal følges op af oplysning og undervisning om grooming. Det er nødvendigt, hvis vi som samfund skal blive bedre til at opspore og allerhelst forebygge seksuelle overgreb på børn.

Red Barnet har følgende anbefalinger:

- **Undersøg årsagen til de store forskelle på registrering af anmeldelser om grooming i de danske politikredse.** Beskyttelsen af børn mod grooming bør være den samme uanset, hvor i landet de bor. Der er derfor brug for at få en forståelse af, hvad forskellene skyldes.
- **Kendskabet til grooming skal udbredes.** Kun ved at øge viden om og forståelse for grooming kan vi sikre, at børn og voksne er opmærksomme på de risici, børn udsættes for både i den fysiske og digitale verden. Især voksne omkring børnene – pædagoger, lærere, socialrådgivere og andre – skal være klædt på til at forebygge grooming og kunne gribe hurtigt ind.
- **Politi og anklagemyndighed skal uddannes i, hvad grooming er.** På den måde sikrer vi, at flere anmeldelser og sager om grooming kan løftes. Red Barnet har erfaret, at fem ud af 17 sager, som hos politiet var registreret som omhandlende grooming, reelt ikke blev løftet gennem retssystemet som groomingsager. Der kan være reelle årsager til, at det under efterforskningen viser sig, at bevisbyrden for grooming ikke ville kunne løftes. Samtidig har vi dog en bekymring for, at nogle sager alene løftes efter en anden bestemmelse, fordi der med en så ny bestemmelse som § 231 stadig mangler viden og erfaring i forhold til at kunne identificere alle aspekter af grooming i en given sag.
- **Sager med børn mellem 15 og 17 år kræver særligt fokus.** Der er med groomingbestemelsen lagt op til, at der i sager, hvor barnet er mellem 15 og 17 år, skal mere til for at kunne statuere, at der har været tale om grooming. Ingen af de gennemgåede domme omhandler grooming af børn mellem 15 og 17 år. Samtidig kan vi i data fra politiet se, at der er anmeldt ganske mange sager vedr. børn i denne aldersgruppe (50). Det vil på denne baggrund være relevant at undersøge, hvor ofte sager vedr. børn i denne aldersgruppe løftes, og hvorfor de angiveligt ikke når til domstolene.
- **Undersøg, hvordan sager om grooming i den fysiske verden, der går forud for seksuelle overgreb, bliver selvstændigt efterforsket og løftet i retssystemet.** Det er formodningen, at der i en lang række sager, hvor der dømmes for seksuelle overgreb mod børn, har været en forudgående groomingproces. I disse sager bør det sikres, at det i efterforskningsfasen undersøges, om grooming kan løftes som et selvstændigt forhold i anklageskriftet.

Bilag:

Oversigt over de 12 domme afsagt i de to første år med groomingbestemmelsen

Ved print: A3 størrelse eller A4 vælg “tilpas til papirstørrelse”

Dato for domsafsigelse	Dømt/frifundet ift. §231	Øvrige bestemmelser, som tiltalte er anklaget for	Forurettedes køn	Forurettedes alder	Tiltaltes køn	Tiltaltes alder	Involverede platforme	Periode for groomingen
28. august 2024	Dømt	Strfl § 225, jf. § 216, stk. 2, 1. pkt., jf. til dels § 21, § 232, stk. 2, jf. stk. 1, 2. led, jf. til dels § 21, § 235, stk. 2, jf. § 21, jf. i det hele § 81, nr. 9. 232, stk. 2, jf. stk. 1, 2 led og § 235, stk. 2, jf. § 21. § 236, stk. 10, jf. stk. 1, nr. 4. § 225, jf. § 216, stk. 2, 1. pkt., jf. § 21	Drenge	Flere forurettede, mellem 8 og 13 år	Mand	38 år	Snapchat, Fortnite, Discord, Facetime	1-2 dage
29. august 2024	Frifundet, da loven ikke var trådt i kraft på gerningstidspunktet	Strfl. § 216, stk. 2, 2. pkt., § 225, jf. § 216, stk. 2, 2. pkt., § 235, stk. 1 og 2, § 232, stk. 1	Dreng	12 år	Mand	35 år	Snapchat, TikTok, SMS	2 måneder
5. september 2024	Dømt	Strfl. § 232, stk. 2, jf. stk. 1, samt § 235, stk. 2.	Pige	14 år	Mand	26 år	I den fysiske verden, men også kontakt på Instagram og SMS	3 1/2 måned
16. september 2024	Dømt		Ukendt	Ukendt	Mand	34 år	Ukendt	Ukendt
28. november 2024	Dømt	Strfl. § 232, stk. 1, 2. led	Pige	14 år	Mand	48 år	I den fysiske verden og på Messenger	5 måneder
11. december 2024	Frifundet, da der ikke var bevis for, at tiltalte stod bag den involverede Snapchatprofil	Strfl. § 232, stk. 1. (også frifundet)	Pige	13 år	Mand	34 år	Snapchat	Under en måned
9. januar 2025	Dømt	Strfl. § 225, jf. § 216, stk. 2, 2. pkt., straffelovens § 232, stk. 1, og straffelovens § 235, stk. 2	Pige	13 år	Mand	39 år	Snapchat	3 måneder
20. januar 2025	Dømt	Strfl. §§ 232, jf. til dels § 21, 235, stk. 2, jf. § 21	Pige	12 år	Mand	19 år	Sms-korrespondance	Kort tidsrum i løbet af en dag
13. februar 2025	Dømt	Strfl. § 216, stk. 2, 2. pkt., til dels jf. § 225, jf. § 21 og § 232, stk. 1	Pige	12 år	Mand	59 år	Sociale medier og sms-korre-spondance, telefonopkald og fysisk møde	En dag
20. marts 2025	Dømt	Strfl. § 216, stk. 2, 2. pkt., jf. til dels stk. 1, jf. til dels § 225, jf. til dels § 21, § 232, stk. 1, 2. pkt. og § 235, stk. 2	Piger	Flere forurettede, 13 og 14 år	Mand	27 år	1) Snapchat	En dag
11. april 2025	Dømt	Strfl. § 216, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., (dagældende § 216, stk. 2) og stk. 2, 2. pkt., jf. til dels § 225, herunder 2. led , § 232, stk. 1 og stk. 1, 2. led, jf. til dels § 21, § 235, stk. 2, til dels jf. § 21, samt våbenbekendtgørelsens § 59, stk. 4, jf. § 18, stk. 1, nr. 3	Piger	Flere forurettede, mellem 11 og 21 år	Mand	26 år	Snapchat benyttet i alle sagens forhold vedrørende grooming	En dag til tre måneder
20. juni 2025	Frifundet, da loven ikke var trådt i kraft på gerningstidspunktet	Strfl. § 232, stk. 1 og § 231	Pige	13	Mand	22 år	Snapchat	1,5 måned